

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce společnosti **A., a. s.**, zastoupeného JUDr. Jiřím Štanclem, advokátem se sídlem v Klatovech, Čs. legií 172/I., proti žalovanému **Úřadu průmyslového vlastnictví**, se sídlem v Praze 6, Antonína Čermáka 2a, v řízení o žalobě proti rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 11. 3. 2002, č. j. O 143345,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou včas podanou u Vrchního soudu v Praze se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného, kterým byl zamítnut jeho rozklad proti rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví (dále jen „Úřad“) ze dne 19. 4. 2001, č. j. 143345, o zamítnutí přihlášky ochranné známky, neboť přihlášené označení bylo vyloučeno ze zápisu do rejstříku ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. b) a e) zákona č. 137/1995 Sb., o ochranných známkách, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o ochranných známkách“).

Žalobce v žalobě namítl nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného, neboť se domníval, že rozlišovací způsobilost přihlášeného výrobku (ploché láhve) je nutno zkoumat vždy ve vztahu ke spotřebiteli, kterým ovšem v tomto případě není koncový spotřebitel, nýbrž obchodník, který láhev kupuje a rozlišuje. Dále uvedl, že věta, že spotřebitelé jsou na trhu zvyklí na nápoje prodávané v lahvích, které mají stejné nebo podobné znaky jako přihlášené označení, obsažená v odůvodnění napadeného rozhodnutí,

nebyla ničím prokázána, nebylo tedy zřejmé, jakým způsobem žalovaný k tomuto závěru dospěl, když jeho závěr nebyl ani důkazně podložen. Žalovaný hodnotil výrobek pouze pro třídu 21, avšak přihlášku zamítl i pro třídy 32 a 33, aniž by se touto částí přihlášky věcně zabýval. Žalobce v neposlední řadě namítl, že se žalovaný nevypořádal s tou skutečností, že srovnatelné láhve dodává na trh právě žalobce, a proto neobstojí jeho námitka, že se přihlášená láhev neliší od všeobecně známých. Poslední žalobní námitkou je poukaz na nutnost předvídatelnosti rozhodování žalovaného, tedy v případě, byla-li zapsána jako prostorová ochranná známka PET láhev na vodu, a přihláška žalobce byla zamítnuta, nelze o konsekvenci rozhodování správního orgánu hovořit. Navrhl proto zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci zpět k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že termín spotřebitel je nutno vykládat spíše extenzivně, tj. tak, že zahrnuje co největší okruh průměrných spotřebitelů, nikoliv jen omezený okruh podnikatelů, obchodníků, neboť láhve jsou plněny nápojem, který je distribuován široké skupině spotřebitelů, proto nelze tohoto konečného konzumenta z okruhu spotřebitelů vylučovat. Dle jeho názoru nemá miniaturní stylizovaný trojlístek, který je umístěn na dně láhve, způsobilost odlišit přihlašovaný předmět od výrobků jiných podnikatelů, neboť zmíněné označení svým tvarem neindividualizuje výrobek, nýbrž mu propůjčuje pouze běžnou hodnotu, tj. hodnotu obalu, do něhož je nápoj naplněn. Žalovaný dále poukazuje na skutečnost, že v každém řízení respektuje princip jednotného rozhodování, ovšem se zachováním jedinečnosti každého přihlašovaného označení a jednotlivých souvislostí, které se označení týkají. Navrhl zamítnutí žaloby.

Ze správního spisu, který byl předložen žalovaným, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Žalobce podal dne 31. 5. 1999 přihlášku ochranné známky ploché láhve s etiketou pro výrobky třídy 21, 32 a 33 mezinárodního třídění výrobků a služeb se žádostí o zápis do rejstříku. Přípisem ze dne 22. 2. 2001 nazvaným Přihláška ochranné známky – výsledek věcného průzkumu oznámil Úřad žalobci, že přihlášené označení je vyloučeno ze zápisu do rejstříku ochranných známek podle ust. § 2 odst. 1 písm. b) a e) zákona o ochranných známkách, přičemž mu stanovil lhůtu, ve které se žalobce měl možnost k výsledkům průzkumu vyjádřit. Rozhodnutím Úřadu ze dne 19. 4. 2001, č. j. 143345, zamítl tento přihlášku žalobce s odůvodněním, že se žalobci nepodařilo prokázat rozlišovací způsobilost přihlašovaného prostorového označení, neboť toto je tvořeno výlučně tvarem výrobku a neumožňuje spotřebiteli plně se orientovat na výrobky poskytované z určitého obchodního zdroje. Napadeným rozhodnutím zamítl žalovaný rozklad žalobce, neboť navrhovaná prostorová známka je tvořena v podstatě pouze obecným tvarem, který je běžně užíván, přičemž drobné tvarové odlišnosti jsou zde bez zvýšené pozornosti nepostřehnutelné.

Protože věc nebyla skončena Vrchním soudem v Praze do 1. 1. 2003, kdy nabyl účinnosti zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), věc byla předložena Nejvyššímu správnímu soudu s odkazem na ust. § 132, větu druhou, s. ř. s., podle kterého věci správního soudnictví, v nichž nebylo rozhodnuto do dne účinnosti tohoto zákona a v nichž byla dána věcná příslušnost k řízení vrchním soudům, převezme a dokončí Nejvyšší správní soud v řízení podle ustanovení části třetí, hlavy druhé, dílu prvního s. ř. s., tedy v řízení o žalobě proti rozhodnutím správního orgánu.

Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2003, č. j. 6 A 61/2002 - 28, byla žaloba odmítnuta s tím, že se jedná o tzv. soukromoprávní věc a soudem příslušným k rozhodnutí je obecný soud v rámci občanskoprávního řízení. Toto rozhodnutí bylo zrušeno usnesením zvláštního senátu zřízeného dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 2. 9. 2004, č. j. Konf 99/2003 - 13, kterým byla současně vyslovena příslušnost soudu ve správním soudnictví vydat rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Dle ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochranných známkách je ze zápisu do rejstříku vyloučeno označení, které nemá způsobilost rozlišit výrobky nebo služby.

Dle písm. e) cit. ustanovení je ze zápisu do rejstříku vyloučeno označení tvořené výlučně tvarem výrobku, který vyplývá z jeho povahy, nebo je nezbytný pro dosažení technického výsledku anebo dává tomuto výrobku podstatnou užitnou hodnotu.

Žalobce v první řadě namítá, že není správný závěr žalovaného o nedostatku rozlišovací způsobilosti přihlašované prostorové ochranné známky, neboť tato způsobilost musí být posuzována pohledem spotřebitele, tedy obchodníka, nikoliv však konečného spotřebitele. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí zcela ve shodě se žalovaným, že dle současného známkoprávního pojetí pojmu spotřebitel je nutno tuto osobu vnímat nikoliv zúženým výkladem, jak činí žalobce, ale naopak tak, aby zahrnovala co nejširší okruh dotčených osob, neboť nelze odhlížet od smyslu ochranné známky jako takové, která nepochybně představuje jeden z nejúčinnějších prostředků, jak dostat do povědomí co největšího okruhu veřejnosti výrobky či služby daného podnikatele. Ke stejnému právnímu závěru došla již prvorepubliková judikatura (např. Boh. A 10.915/33-II.: „Při posuzování podobnosti známek jest přihlížeti k možnosti omylu průměrného konsumenta - při obvyklé pozornosti - o původu zboží označeného ochrannými známkami vykazujícími určité charakteristické znaky“, popř. Boh. A 12.403/36, vykládající podobnost známek ve vztahu k obvyklé pozornosti průměrného konsumenta a dovozující, že při této míře pozornosti utkví v paměti pouze všeobecné znaky známek, jejich celkový dojem, vytvářející tzv. pamětní obraz), přičemž Nejvyšší správní soud nepovažuje za důvodné se od tohoto konstantního výkladu jakkoliv odlišovat.

Žalobce dále v žalobě poukazuje na okolnost, že na trh dlouhodobě dodává ploché láhve podobné té, kterou přihlašuje; současně však namítá, že mu není zřejmá úvaha žalovaného, že spotřebitelé jsou na trhu zvyklí na nápoje prodávané v lahvích, které mají stejné či podobné znaky jako přihlášené označení. Jak je tedy patrné, obsahují tyto dva žalobní body rozpor; jinak řečeno, žalobce si v žalobě sám vyvrátil jedno ze svých tvrzení. Z výše uvedeného Nejvyšší správní soud dovozuje, že je mezi žalobcem a žalovaným nesporné, že na trhu existují jiné ploché láhve, které jsou podobné té, kterou přihlásil žalobce k řízení o zapsání ochranné známky. Vzhledem k okolnosti, že základní funkcí ochranné známky je rozlišovací způsobilost, tedy taková vlastnost, která činí předmět, jenž je chráněn, jedinečně identifikovatelným mezi výrobky či službami, pro které je tento přihlášován, bylo na žalobci, aby prokázal, že jeho plochá láhev takové vlastnosti má. On měl v průběhu správního řízení přinést důkazy, kterými by prokázal odlišnost svého výrobku od ostatních. Nebylo tedy povinností žalovaného, jak se žalobce mylně domnívá, dokazovat opak.

V případě, že žalobce neunesl své důkazní břemeno spočívající v prokázání, že jeho plochá láhev bude běžným spotřebitelem odlišena od ostatních, je zcela správným právní závěr správního orgánu o vyloučení ploché láhve v podobě, jakou ji navrhoval žalobce, ze zápisu do rejstříku.

Důvodnou není ani další námitka žalobce poukazující na fakt, že Úřad na základě průzkumu hodnotil výrobek pouze pro třídu 21, avšak přihlášku zamítl i pro třídy 32 a 33, neboť z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že tomu tak nebylo vzhledem k okolnosti, že žalobce byl upozorněn, že jeho přihlašované označení všeobecně postrádá rozlišovací způsobilost, a to způsobem, který ze zákona vylučuje takové označení ze zápisu do rejstříku, neboť se jedná o tzv. absolutní překážky zápisné způsobilosti. V předmětné věci bylo tedy irrelevantní bližší označení předmětu dle mezinárodního třídění výrobků a služeb.

Žalobce v poslední řadě namítá, že nelze hovořit o předvídatelnosti rozhodování žalovaného a tedy ani o právní jistotě, neboť Úřadem byly zapsány jiné prostorové ochranné známky a jemu byla tato ochrana odmítnuta. Nejvyšší správní soud však shledává tuto námitku nepatřičnou, neboť je v ní argumentováno jiným správním řízením, které probíhalo s jiným subjektem, za jiných podmínek a zejména s jiným předmětem, kterému byla následně udělena ochrana.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal žalobu jako nedůvodnou, a proto ji podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovaný nárok na náhradu nákladů řízení nevznsl. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. července 2005

JUDr. Radan Malík
předseda senátu